

**БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ, БУДІВНИЦТВА ТА
КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

Циклова комісія фінансово-економічних дисциплін

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Заступник директора з навчальної
роботи**

Марина Зайченко
Марина ЗАЙЧЕНКО

08 " *12* 2024 р.

СТАТИСТИКА

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

здобувачів освіти спеціальності

072 Фінанси, банківська справа та страхування

Білгород-Дністровський, 2024

Робоча програма дисципліни «**Статистика**» складена відповідно до освітньо-професійної програми для здобувачів освіти зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Розробник: Колаковська Світлана Пилипівна, викладач економічних дисциплін, кваліфікаційна категорія «спеціаліст першої категорії»

Робоча програма розглянута та схвалена
на засіданні циклової комісії фінансово - економічних дисциплін
Протокол № 1 від 29.08.2024 року
Голова циклової комісії Світлана СТЕПОВА

Схвалено методичною радою Білгород-Дністровського фахового коледжу
природокористування, будівництва та комп'ютерних технологій
Протокол № 6 від 29.08.2024 року
Голова методичної ради Марина ЗАЙЧЕНКО

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Компонент освітньої програми, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів: 3 Модулів: 2 Змістових модулів: 2 Загальна кількість годин: 90	Компонент освітньої програми Цикл професійної підготовки Спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа та страхування Освітньо-професійний ступінь: «Фаховий молодший бакалавр»	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
		2	
		Семестр	
		3	
		Лекційні заняття:	
		31 год.	
		Практичні заняття	
		20 год.	
		Самостійна робота	
		39 год.	
Індивідуальні заняття:			
Вид контролю: диференційований залік (3-й семестр) денна форма			

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Статистика» посідає важливе місце серед навчальних предметів, які формують фахівця економічного профілю.

Метою викладання навчальної дисципліни «Статистика» є формування у здобувачів освіти системи знань про сутність і зміст статистики як науки, її основні завдання в умовах ринкових відносин, про методи збирання, оброблення та аналізу інформації стосовно соціально-економічних явищ і процесів, планування, аналіз виробництва, вивчення основ соціально-економічної статистики.

Завдання вивчення навчальної дисципліни «Статистика» – надати здобувачам освіти необхідні знання і практичні навички для організації та збору статистичної інформації, її підготовка до аналізу, проведення самого аналізу, подання його результатів у відповідній формі та побудові певних статистичних моделей.

Предметом вивчення дисципліни «Статистика» є розміри і кількісні співвідношення між масовими явищами, закономірності їх формування, розвитку, взаємозв'язку.

Міждисциплінарні зв'язки: «Економічна теорія», «Соціологія», «Економіка підприємства», «Фінанси», «Вища математика».

Набуті здобувачами освіти компетенції згідно з вимогами освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування»:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 5. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні(фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 1. Здатність використовувати теоретичний і методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної, правової та інших наук для розв'язання складних завдань у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 2. Здатність здійснювати професійну діяльність, згідно з вимогами законодавства.

СК 3. Розуміння особливостей функціонування сучасної національної і світової фінансових систем та їх структури.

СК 4. Розуміння принципів організації фінансових відносин.

СК 8. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання й обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати рівень професійної підготовки у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Структура навчальної дисципліни є орієнтовною. Під час складання навчальних програм викладачі навчальних закладів можуть вносити обґрунтовані зміни та доповнення в зміст програмного матеріалу і розподіл навчальних годин за темами в межах бюджетного часу, відведеному навчальним планом на вивчення дисципліни. Внесені зміни повинні бути обговорені на засіданні циклової комісії і затверджені заступником директора з навчальної роботи.

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1. Теорія статистики

Тема 1. Предмет і методологічна база статистики

Коротка історична довідка про виникнення статистики як науки. Предмет статистики. Статистика як суспільна наука.

Основні поняття і категорії статистичної науки: статистична сукупність, одиниця сукупності, статистичні ознаки, їх класифікація і шкали вимірювання, варіація ознак. Система статистичних показників.

Методологія статистики. Діалектичний метод – основа статистичних методологій. Всебічний теоретичний аналіз розвитку суспільних явищ, вивчення їх у взаємозв'язку і розвитку. Закон великих чисел і його роль у статистиці.

Етапи статистичного дослідження: масове статистичне спостереження, зведення і групування статистичних матеріалів, аналіз статистичної інформації.

Статистика і облік. Провідна роль статистики в єдиній системі народногосподарського обліку. Закон України «Про державну статистику». Організація статистики в Україні. Статистика загальнодержавна і відомча.

Структура органів державної статистики, їх функції, права і обов'язки.

Основні проблеми і завдання статистики на сучасному етапі розвитку суспільства. Автоматизована система державної статистики (АСДС).

Тема 2. Статистичне спостереження

Поняття про статистичне спостереження. Його суть і завдання та вимоги до нього. Основні організаційні форми статистичного спостереження.

Звітність і спеціальні статистичні спостереження. Види статистичного спостереження за часом проведення реєстрації об'єктів, за якими спостерігають (поточне, періодичне, одноразове), за повнотою охоплення одиниць спостереження (суцільне, несучільне). Способи проведення статистичного спостереження.

План статистичного спостереження. Програмно-методологічні питання плану статистичного спостереження: мета і завдання спостереження, об'єкт і одиниця спостереження, програма статистичного спостереження. Інструментарій статистичного спостереження. Статистичні формуляри та їх види. Інструкції.

Організаційні питання статистичного спостереження. Організаційний план статистичного спостереження. Місце і час спостереження. Критичний момент спостереження, його вибір та значення. Строки проведення спостереження. Підготовчі роботи.

Статистична звітність. Види звітності. Порядок затвердження звітності.

Спеціальні статистичні спостереження. Статистичні переписи, принципи їх проведення. Помилки статистичного спостереження та напрями їх запобігання. Способи контролю достовірності статистичних даних.

Практичне заняття

Логічний і арифметичний контроль даних. Визначення об'єкта, одиниць спостереження та одиниці сукупності обстежень.

Тема 3. Зведення і групування статистичних даних

Поняття про зведення статистичних даних. Завдання зведення, його основний зміст (групування, одержання системи показників, табличне і графічне оформлення результатів), його види, організація і техніка. Зведення в умовах АСДС.

Поняття статистичного групування та його роль у статистичному дослідженні. Суть методу групувань.

Етапи проведення статистичного групування: вибір групувальних ознак, визначення числа груп, вибір інтервалів групування. Побудова рядів розподілу. Характеристика груп за системою статистичних показників.

Види статистичних групувань: типологічні й аналітичні; результативні і факторні; прості й комбінаційні.

Статистичні таблиці як метод наочного викладення статистичних даних. Елементи статистичної таблиці. Види статистичних таблиць і правила їх побудови.

Роль і значення графічного способу зображення статистичних даних. Види графічних зображень і способи їх побудови. Діаграми та їх види. Способи графічного зображення основних видів відносних показників, динаміки і взаємозв'язку явищ.

Практичне заняття

Проведення простого і комбінаційного статистичного групування. Оформлення результатів групування статистичними таблицями. Аналіз матеріалів статистичних таблиць.

Тема 4. Абсолютні та відносні величини

Поняття про абсолютні та відносні показники, їх взаємозв'язок. Види абсолютних статистичних показників, їх значення. Одиниці виміру абсолютних величин.

Види відносних величин і форми їх вираження. Відносні величини планового завдання, виконання плану, динаміки, структури, інтенсивності, координації, порівняння.

Комплексне використання у статистиці абсолютних і відносних величин. Умови застосування відносних величин. Обґрунтування вибору бази порівняння.

Практичне заняття

Обчислення відносних величин планового завдання, виконання плану, структури, динаміки, інтенсивності, порівняння.

Тема 5. Середні величини та показники варіації

Поняття про середню величину, її суть. Взаємозв'язок методу середніх з методом групувань. Загальні й групові середні.

Види і форми середніх величин, методи їх розрахунку. Середня арифметична. Середня гармонічна. Структурні середні – мода і медіана. Середня хронологічна, середня геометрична.

Варіація ознак та способи її вивчення. Показники варіації: розмах варіації, середнє лінійне відхилення, середній квадрат відхилення (дисперсія), середнє квадратичне відхилення, коефіцієнт варіації. Математичні властивості середніх величин і показників варіації, їх використання для спрощення розрахунків.

Практичне заняття

Обчислення різних видів середніх величин. Визначення показників варіації: розмаху варіації, середнього лінійного відхилення, середнього квадрата відхилення, середнього квадратичного відхилення і коефіцієнта варіації.

Тема 6. Ряди динаміки

Ряди динаміки як характеристика змін явищ у часі. Поняття про ряди динаміки, їх складові елементи та правила побудови. Види рядів динаміки та їх особливості. Порівняльність рядів динаміки. Рівні ряду динаміки. Середній рівень і прийоми його обчислення в моментних та інтервальних рядах.

Показники рядів динаміки. Абсолютний приріст рівня. Темпи зростання і приросту. Значення одного відсотка приросту. Обчислення середнього абсолютного приросту, темпу зростання і приросту.

Прийоми аналізу рядів динаміки. Прийоми виявлення тенденцій розвитку. Вирівнювання рядів динаміки способом укрупнення періодів, ковзної середньої і методом найменших квадратів. Визначення сезонних коливань.

Практичне заняття

Обчислення показників аналізу ряду динаміки. Вирівнювання динамічних рядів методом укрупнення періодів.

Тема 7. Індекси

Загальне поняття про індекси. Значення і місце індексів у соціально-економічних дослідженнях та зв'язок індексів з відносними величинами, середніми величинами, рядами динаміки.

Види індексів. Індивідуальні й загальні індекси. Основні елементи індексів. Індексована величина. Сумірники і ваги індексів.

Форми індексів. Агрегатна форма як основна форма загальних індексів. Середній арифметичний і середній гармонічний індекс. Система індексів для характеристики динаміки складних явищ. Індекси з постійною і змінною базою порівняння (базисні й ланцюгові).

Взаємозв'язок індексів. Індекси постійного (фіксованого) і змінного складу. Індексний метод аналізу.

Побудова і порядок розрахунку основних економічних індексів і фізичного обсягу цін, товарообігу, собівартості продукції та ін.

Практичне заняття

Обчислення агрегатного, середнього арифметичного, середнього гармонічного індексів. Обчислення базисних і ланцюгових індексів з постійними і змінними вагами.

Модуль 2. Соціально-економічна статистика

Тема 8. Статистика продукції

Завдання статистики продукції господарства. Поняття про валову продукцію господарства, її склад і методи визначення.

Поняття про товарну продукцію аграрних підприємств і галузей господарства. Визначення рівня товарності.

Поняття про чисту продукцію господарства та методи її визначення.

Економіко-статистичний аналіз даних про продукцію господарства в умовах ринкових відносин.

Аналіз складу і структури реалізованої продукції з урахуванням строків і форм реалізації.

Практичне заняття

Визначення обсягу валової і товарної продукції, розрахунок показників товарності.

Тема 9. Статистика чисельності та продуктивності персоналу

Статистика трудових ресурсів. Показники чисельності і складу робочої сили в аграрних підприємствах. Обчислення показників середньоспискової чисельності працівників. Показники руху робочої сили. Показники використання робочої сили і робочого часу.

Показники працевдатності, показники використання трудових ресурсів: коефіцієнт зайнятості трудових ресурсів, коефіцієнт працевдатного населення, коефіцієнт зайнятості всього населення. Природний і механічний рух трудових ресурсів.

Система показників продуктивності праці в аграрних підприємствах. Методи їх визначення. Економіко-статистичний аналіз продуктивності праці. Показники статистики оплати праці в аграрних підприємствах. Джерела статистичних даних про працю.

Практичне заняття

Визначення показників чисельності складу і руху робочої сили. Обчислення показників використання робочої сили і робочого часу.

Розрахунок і аналіз показників продуктивності й оплати праці.

Тема 10. Статистика ефективності виробництва

Поняття ефективності та її види. Показники ефективності сільськогосподарського виробництва. Показники ефективності використання основних засобів: фондівдача, фондоемність. Показники виробництва аграрних підприємств на одиницю земельної площі (урожайність сільськогосподарських культур, виробництво молока на 1 га сільськогосподарських угідь та інші). Статистика основних фондів.

Поняття собівартості продукції та її види. Класифікація витрат на виробництво продукції, калькуляція собівартості.

Показники прибутку (збитку) підприємств. Визначення показників рентабельності в господарстві. Джерела статистичних даних про собівартість продукції і рентабельність виробництва.

Економіко-статистичний аналіз даних собівартості і рентабельності виробництва.

Практичне заняття

Визначення показників ефективності використання основних засобів.
Визначення показників собівартості продукції і рентабельності виробництва

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Статистика»

Назви розділів і тем	Кількість годин							
	денна форма							
	з них							
	всього	теоретичні	практичні	робота самостійна				
Змістовий модуль 1. Теорія статистики								
1. Предмет і методологічна база статистики	6	2	–	4				
2. Статистичне спостереження	8	2	2	4				
3. Зведення і групування статистичних даних	10	4	2	4				
4. Абсолютні та відносні величини	8	2	2	4				
5. Середні величини та показники варіації	8	2	2	4				
6. Ряди динаміки	10	4	2	4				
7. Індeksi	8	3	2	3				
Змістовий модуль 2. Соціально-економічна статистика								
8. Статистика продукції	11	4	3	4				
9. Статистика чисельності та продуктивності персоналу	11	4	3	4				
10. Статистика ефективності продукції	10	4	2	4				
Загалом годин	90	31	20	39				

МЕТОДИ ТА ФОРМИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

Словесні методи (бесіда, розповідь, пояснення, лекції тощо) характерні тим, що інформацію для засвоєння здобувач освіти отримує вербальними засобами, тобто через слово.

Наочні методи - інформація для засвоєння одержується на основі сенсорно- перцептивної діяльності (демонстрування, ілюстрації, показ об'єкта, моделі).

Практичні методи. Суть їх у тому, що шляхом виконання практичних дій здобувач освіти отримує деяку інформацію, яку аналізує, робить висновок і приходить до тих знань, які необхідно засвоїти. Особливість

методу в тому, що діяльність з одержання знань накладається в часі на діяльність з їх застосування, що дає винятково важливий педагогічний ефект.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності.

1. Бесіда, або діалог з аудиторією. Ставиться серія запитань, які потребують відповіді. Це дає можливість зрозуміти, чи готові здобувачі освіти сприймати новий матеріал, чи їх потрібно активізувати. Практика підказує, що здобувачі освіти ідуть на заняття не підготовлені, але коли знають, що буде опитування – готуються. Разом з тим це дає можливість виявити прогалини, що важливо не стільки для здобувача освіти, як для викладача.

2. Сократична бесіда. Ставиться серія запитань, які дають можливість здобувачу освіти дати не повну відповідь, що спонукає з зацікавленістю сприймати новий матеріал.

3. Проблемне заняття. Висловлюється проблема, з метою викликати зацікавленість у здобувачів освіти. Цей вид інтерактивних технологій можна використовувати після опрацювання серії занять, бо здобувачі освіти вже повинні мати багаж знань.

4. Дискусія. Відбувається активний обмін думками. Це різновид проблемних лекцій. Проводяться ділові ігри, самостійна робота. Лекція-дискусія дає можливість охопити складний, великий за обсягом і найбільш вдалий матеріал.

5. Аналіз конкретних ситуацій. Береться конкретна ситуація з життя (професійна діяльність, соціум тощо) і вирішується різними шляхами. Сьогодні неможливо навчати здобувача освіти старими методами. Знань стало так багато, професійні навички стали настільки багатоманітними, що їх неможливо передати в повному обсязі в межах традиційних методів, шляхом ретрансляції, позбавленої емоційності.

6. Заняття з використанням техніки зворотного зв'язку. Після подачі лекції починається її обговорення. З'ясовується наскільки здобувачі освіти зрозуміли матеріал.

7. Метод «заверши фразу». Здобувач освіти може продовжувати її своїми словами, а не так як у конспекті.

8. Консультація. Для індивідуальної роботи зі здобувачами освіти використовують *пояснення*.

5. МЕТОДИ ТА ФОРМИ КОНТРОЛЮ

За місцем у навчальному процесі розрізняють **вхідний, поточний, періодичний, підсумковий види контролю.**

Вхідний контроль – використовують перед вивченням нової теми на початку семестру для з'ясування загального рівня підготовки здобувачів освіти з дисципліни, щоб передбачити організацію їх навчально-пізнавальної діяльності.

Поточний контроль – спостереження викладача за навчальною діяльністю здобувачів освіти на занятті. Метою його є отримання оперативних даних про рівень знань здобувачів освіти і якість навчальної роботи на занятті, оптимізація управління навчальним процесом.

Періодичний (тематичний) контроль – виявлення й оцінювання засвоєних на кількох попередніх заняттях знань, умінь здобувачів освіти з метою визначення, наскільки успішно вони володіють системою знань, чи відповідають ці знання програмі. Різновидом періодичного є **тематичний контроль**, що полягає у перевірці та оцінюванні знань здобувачів освіти з кожної теми і спрямований на те, щоб усі належно засвоїли кожен тему.

Підсумковий контроль здійснюється наприкінці семестру або навчального року. Підсумкову оцінку за семестр виставляють за результатами тематичного оцінювання, за рік – на основі семестрових оцінок.

Навчальні досягнення здобувачів освіти з навчальної дисципліни можуть оцінюватися за кредитно-трансферною системою ЄКТС, в основу якої покладено принцип прозорості, об'єктивності, індивідуальності та певної уніфікованості. Головне завдання при цьому – досягти найбільш ефективного та об'єктивного оцінювання, яке повинне одночасно виконувати контролюючу й мотивуючу функції.

Кожен модуль включає лекційні та практичні заняття, самостійну роботу.

Модульний контроль знань здобувачів освіти здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт або комп'ютерного тестування.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід до виконання завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

Форма підсумкового контролю успішності навчання – диференційований залік – 3-й семестр 2-го року навчання (денна форма)

6. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти у Білгород-Дністровському фаховому коледжі природокористування, будівництва та комп'ютерних технологій».

Формою семестрової атестації є диференційований залік – 3-й семестр 2-го року навчання (денна форма)

Результати навчання здобувачів фахової передвищої освіти Коледжу з

теоретичної та практичної підготовки можуть оцінюватись за 100-бальною шкалою, оцінкою в ЄКТС.

Відповідно рейтинг здобувача освіти із засвоєння навчальної дисципліни може складатися з рейтингу з навчальної роботи – 70 балів та рейтингу з атестації – 30 балів. Таким чином, на оцінювання засвоєння змістових модулів, на які поділяється навчальний матеріал дисципліни, передбачається 70 балів. Рейтингові оцінки із змістових модулів, як і рейтинг з атестації, теж обчислюються за 100-бальною шкалою.

Для занесення оцінок до екзаменаційної відомості, індивідуального навчального плану здобувача освіти (залікової книжки) та журналу рейтингової оцінки знань здобувача освіти його рейтинг з різних видів навчальної роботи у балах переводиться у національну та ЄКТС (Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система) оцінки згідно з таблицею.

Відповідність результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання

Оцінка ЄКТС	Сума балів за 100 бальною шкалою	Націо нальна шкала (12-бальна)	Націо нальна шкала (4-бальна)	Рівень компетен тності	Критерії оцінювання
A	90 – 100 (відмінно)	12-10	відмінно	Високий рівень	Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для ухвалення рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.
B	85 – 89 (дуже добре)	9-8	добре	Достатній рівень	Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
C	75 – 84 (добре)	7			Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок
D	70 – 74 (задовільно)	6-5	задовільно	Середній рівень	Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.
E	60 – 69 (достатньо)	4			Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
FX	35 – 59 (незадовільно)	3	незадовільно	Початковий рівень	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
F	1 – 34 (незадовільно)	2			Здобувач освіти володіє матеріалом на елементарному рівні засвоєння, викладає його уривчастими реченнями, виявляє здатність викласти думку на елементарному рівні.
		1			Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що позначаютьсяокремими словами чи реченнями.

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

1. Підручники та посібники.
2. Конспекти лекцій.
3. Лекції на електронних носіях.
4. Презентації.
5. Методичні вказівки до практичних робіт.
6. Матеріали для самостійного вивчення на електронних носіях.
7. Індивідуальні завдання студентів.
8. Матеріали з контролю знань студентів.
9. Стенди та інші наглядне обладнання аудиторії.

Вивчення дисципліни здобувачами освіти передбачає вміння використовувати різні інформаційні ресурси – опубліковану українську та іноземну літературу (нормативні документи, підручники, навчальні посібники, наукові періодичні та монографічні видання, словники, довідники тощо), методичну літературу та Інтернет -джерела.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна

1. «Про державну статистику»_Закон України від 17.09.92р. № 2614-ХІІ зі змінами і доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2614-12>
2. «Про заходи щодо розвитку державної статистики» Указ Президента України від 22 листопада 1997 р. № 1299/97 зі змінами і доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1299/97>
3. Козирєва О.В. К59 Статистика: навчальний посібник / О.В. Козирєва, В.О. Федорова. – Х.: Видавництво Іванченка І.С., 2021. – 187 с.
4. Статистика: Конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад. Н.Л. Кузьмінська. – Електронні текстові дані (1 файл: 1326 Кб). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. – 162 с.
5. Статистика : підручник / С. І. Пирожков, В. В. Рязанцева, Р. М. Моторин та ін. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2020. – 328 с.
6. Чекотовський Е.В. Статистичні методи на основі Microsoft Excel 2016: навч. посіб.– К.: Знання, 2018. – 408 с.

Додаткова

7. Закон України "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань" від 15 травня 2003 року № 755-IV (зі змінами і доповненнями) (URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/755-15>).
8. Закон України "Про державну статистику" від 17 вересня 1992 року № 2614-ХІІ (зі змінами і доповненнями) (URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2614-12>).

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2614-12>).

9. Закон України "Про інформацію" від 02 жовтня 1992 року № 2657-XII (зі змінами та доповненнями) (URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>).

10. Закон України "Про оплату праці" від 20 квітня 1995 року № 144/95-ВР (зі змінами і доповненнями) (URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/108/95-вр>).

11. Закон України "Про доступ до публічної інформації" (зі змінами та доповненнями) від 13 січня 2011 року № 2939-XI (URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>).

12. Інструкція зі статистики заробітної плати, затверджена наказом Держкомстату від 13 січня 2004 року № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27 січня 2004 року за № 144/8713 (URL: http://ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/spr/spr_01.pdf).

13. Інструкція зі статистики кількості працівників, затверджена наказом Держкомстату від 28 вересня 2005 року № 286 (із змінами від 05 жовтня 2006 року № 466),

(http://csrv2.ukrstat.gov.ua/albom/albom_2020/roz_2020/1.02.02/inst_kilki_pra_c_06.pdf).

14. Соболев В.М., Чала Т.Г, Корепанов О.С. та ін. Економічна статистика: навч. посіб. – Х.: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2017. – 388 с.

15. Рарок О.В. Статистика.– Кам'янець-Подільський: ФОП Сисин І. Я., 2017. – 202 с.

16. Лугінін О.Є. Статистика. Підручник. 2-е видання, перероблене та доповнене. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 608 с.

Інтернет-ресурси

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

2. Офіційний сайт інформаційного агентства «Мінфін». URL: <https://minfin.com.ua/ua/>

3. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/control/uk/index>

4. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>

3. Украинский бизнес-портал – <http://www.ubp.com.ua>

4. Економічна та фінансова література:

в) <http://www.vuzlib.net>

г) <http://buklib.net>

д) http://pidruchniki.ws/12601206/marketing/organizatsiya_torgivli-apopiy_vv